

Silburn, Lilian

Kuṇḍalinī - energia profunzimilor : studiu general bazat pe scrierile șivaismului nondualist din Cașmir / Lilian Silburn;
trad. din lb. franceză: Raisa Moldovan. - București : Herald, 2020
Index

ISBN 978-973-111-783-6

I. Moldovan, Raisa (trad.)

13

Pentru noutăți și comenzi:
www.edituraherald.ro
office@edituraherald.ro

Tel: 021.319.40.60, 021.319.40.61
Fax: 021.319.40.59, 021.319.40.60
Mob: 0744.888.388, 0771.664.320

Lilian Silburn

La Kuṇḍalinī ou L'énergie des profondeurs

© Les Deux Océans. 1983, 2016

19, rue Saint-Séverin

75005 - PARIS

contact@lesdeuxoceans.fr

Lilian Silburn

KUṆḌALINĪ

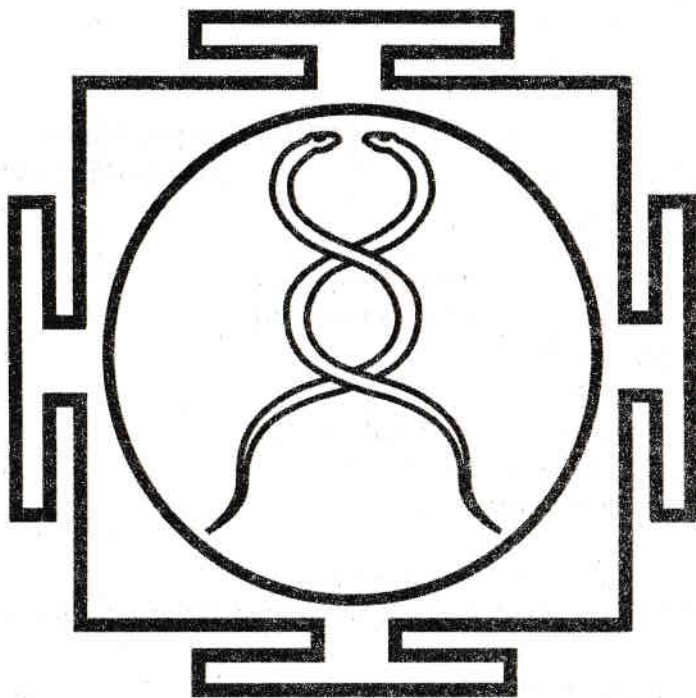
ENERGIA PROFUNZIMILOR

*Studiu cuprizător bazat pe scrierile
șivaismului nondualist din Cașmir*

Traducere din limba franceză:

Raisa Moldovan

EDITURA HERALD
București

CUPRINS

Prefață	13
Introducere	19

KUNḂDALINĪ YOGA **RITM ȘI VIBRAȚIE**

Dansul lui Śiva	23
Ritmul	25
Efervescenta și dinamizarea energiei (<i>kṣobha</i> și <i>manthana</i>)	26
Întoarcerea în Inimă	28

PARTEA ÎNTĂI TREZIREA ȘI DESFĂȘURAREA ENERGIEI *KUNḂDALINĪ*

Șarpele profunzimilor	35
CAPITOLUL I	
Tripla emisie a lui Śiva și cele trei aspecte ale lui <i>KunḂdalini</i>	39
Tripla emisie (<i>visarga</i>)	41
Emisia supremă	42
Emisia intermediară	42
Emisia inferioară și <i>prāṇakunḂdalini</i>	44
<i>Para</i> sau <i>pūrṇākunḂdalini</i>	45

CAPITOLUL II

Respectiv pentru capitolul 2

<i>Kuṇḍalinī</i> „incolăcită” în corp	47
Centri de forţă (<i>cakra</i>) şi <i>nāḍī</i>	47
Centrul inferior (<i>mūlādhāra</i> sau <i>mūlabhūmi</i>)	49
Centrul ombilical (<i>nābhicakra</i>)	50
Centrul inimii (<i>hṛdayacakra</i>)	51
Centrii <i>kañṭha</i> şi <i>bhrūmadhya</i>	51
<i>Brahmarandhra</i> sau <i>dvādaśānta</i>	54
Calea mediană (<i>suṣumnā</i>), roţile (<i>cakra</i>) şi triunghiurile (<i>trikona</i>)	56

CAPITOLUL III

Diferite moduri de expansiune a căii mediane	63
1. <i>Vikalpakṣaya</i> , dizolvarea gândirii dualizante	64
2. Metode asociate suflului (<i>prāṇa</i>)	65
<i>Manthana</i> sau dinamizarea suflurilor	68
Silaba OM şi sincronizarea suflului	73
3. Contemplarea extremităţilor (<i>koṭinibhālana</i>)	77
4–5. Resorbţia şi expansiunea energiei	78

CAPITOLUL IV

<i>Parabīja</i> SAUŢI şi practica bastonului (<i>prāṇadaṇḍaprayoga</i>)	83
<i>Visarga</i> , <i>unmanā</i> şi <i>kramamudrā</i>	88
Prima teorie	90
A doua teorie	90

CAPITOLUL V

Mişcările lui <i>Kuṇḍalinī</i> asociate cu practica yoghină	91
<i>Prāṇakuṇḍalinī</i> , energia suflului	92
<i>Adhaḥkuṇḍalinī</i> , energia inferioară	93
<i>Ūrdhvakūṇḍalinī</i> , energia ascendentă	94
Calea lentă şi gradată	95
Căile incomplete sau defectuoase	98

CAPITOLUL VI

Diferite reacţii ale yoghinului	101
---------------------------------	-----

Cele cinci etape ale vibraţiei sau semnele de-a lungul Căii	101
<i>Ānanda</i> , beatitudinea	102
<i>Udbhava</i> sau <i>pluti</i> , saltul sau tresărirea	103
<i>Kampa</i> , tremurăturile	103
<i>Nidrā</i> , somnul spiritual	104
<i>Ghūrṇi</i> , rotirea vibratorie	105
Înşesita ascensiune a suflului şi beatitudinile corespondente	106

CAPITOLUL VII

<i>Kuṇḍalinī</i> în aspectul său cosmic sau Sacrificiul Intim	111
---	-----

PARTEA A DOUA

STRĂPUNGerea CENTRILOR ŞI ETAPELE ASCENSIUNII

CAPITOLUL I

<i>Vedhadikṣā</i> , iniţierea prin pătrundere	117
Ofranda totală	118
Pătrunderea gurului în suflurile discipolului	120
Iniţierile prin străpungerea centrilor	123
<i>Mantravedha</i> , străpungerea centrilor cu ajutorul mantrei	125
<i>Nādavedha</i> , străpungerea cu ajutorul rezonanţei mistice	126
<i>Binduvedha</i> , străpungerea cu ajutorul puterii virile	127
<i>Śaktavedha</i> , străpungerea cu ajutorul energiei	128
<i>Bhujāṅgavedha</i> , aşa-numita „străpungere a şarpelui”	129
<i>Paravedha</i> , străpungerea supremă	131
Iniţierile exterioare	132
<i>Abhiṣeka</i> , consacrarea	133
<i>Vedhadikṣā</i>	136

CAPITOLUL II

<i>Śaktavijñāna</i> de Somānanda	137
Traducere	137
Discriminarea referitoare la energie	137
I <i>Sthāna</i> , sălaşul sau sediul	137
II <i>Praveśa</i> , pătrunderea (lui <i>Kuṇḍalinī</i>)	138

III <i>Rūpa</i> , aspectul	138
IV <i>Lakṣa</i> , obiectul (contemplației)	138
V <i>Lakṣaṇa</i> , simptomul sau semnul caracteristic	138
VI <i>Utthāpana</i> , acțiunea de trezire	139
VII <i>Bodhana</i> , Trezirea [propriu-zisă]	139
VIII <i>Cakravīśramaṇa</i> , repausul în centri	140
IX <i>Bhūmikāgamaṇa</i> , accesul la etape	140
X <i>Antāvasthā</i> , starea finală	141
XI <i>Viśrama</i> , repausul perfect	141
XII <i>Parīṇāma</i> , schimbarea radicală	141
XIII <i>Āgamaṇa</i> , întoarcerea	141
Analiza lui <i>Śāktavijñāna</i>	142
CAPITOLUL III	
<i>Amaraughasāsana</i> de Gorakṣanātha	151
[Adepții] <i>Nātha</i>	151
<i>Amaraughasāsana</i> – Extrase	154
Analiză	159
PARTEA A TREIA	
SENSUL PROFUND AL PRACTICII ESOTERICE	
CAPITOLUL I	
Androgenul, <i>ardhanārīśvara</i>	169
<i>Kuṇḍalinī</i> și viața sexuală	170
Atingerea	171
Efervescența și ardoarea	172
CAPITOLUL II	
Transfigurarea corpului și a universului	175
CAPITOLUL III	
Mantra SAUḤ și KHA	183
SAUḤ, mantra emisiei	183
KHA, mantra resorbției	186

CAPITOLUL IV	
<i>Kulamārga</i> , calea esoterică	189
Calificări necesare pentru <i>kulayāga</i>	189
Efectele practicii <i>caryākrama</i>	192
Incertitudinea și fluctuația (<i>kaṃpa</i>)	196
Întâlnirile esoterice (<i>yoginīmelaka</i>)	199
Liniește și efervescență	203
<i>Caryākrama</i> și <i>kramamudrā</i>	206
<i>Madhyacakra</i> și <i>anucakra</i>	209
<i>Yoginībhu</i>	212
Rolul bărbatului și cel al femeii: acțiunea gurului asupra lor	212
CAPITOLUL V	
<i>Kulayāga</i> , sacrificiul esoteric	215
Definiție	215
<i>Vidhi</i> al lui <i>Dūtī</i> sau <i>ādiyāga</i>	217
Roata principală și roțile secundare	221
<i>Śāntodita</i> , liniștit și efervescent	226
Fructul acestei activități	227
Cum să intrăm în această sferă infinită?	227
Despre diferența dintre rolul bărbatului și cel al femeii în timpul identificării	228
Despre <i>visarga</i> triplă, liniște, efervescență și <i>kaula</i>	232
Unire sau fuziune	234
<i>Mantravīrya</i> specifică lui <i>dhvani</i> , vibrația sonoră	236
Atitudinea mistică supremă, <i>khecarīmudra</i>	237
Efectul acestei atitudini mistice	239
Definiția atotpătrunderii (<i>mantravyāpti</i>)	241
<i>Rahasyopaniṣad krama</i>	242
Concluzii	245
Glosar sanscrit	253
Pronunție aproximativă a limbii sanscrite (în transliterare IAST)	263
Opere citate și prescurtările lor	267

telor, sau gurului meu, Śri Radha Mohan Lalji Adhauīya¹, a cărui pură eficiență mistică m-a ajutat să trăiesc fără niciun ajutor sau mijloc intermediar marea experiență a lui *Kuᅇdalini*, dar, nefiind încurajată [de către ei] să public această lucrare – [care constituie] în ochii lor o acțiune destul de temerară –, o dedic „șarpelui profunzimilor”², care așteaptă cu răbdare, de milenii întregi, un semn de recunoștință.

INTRODUCERE

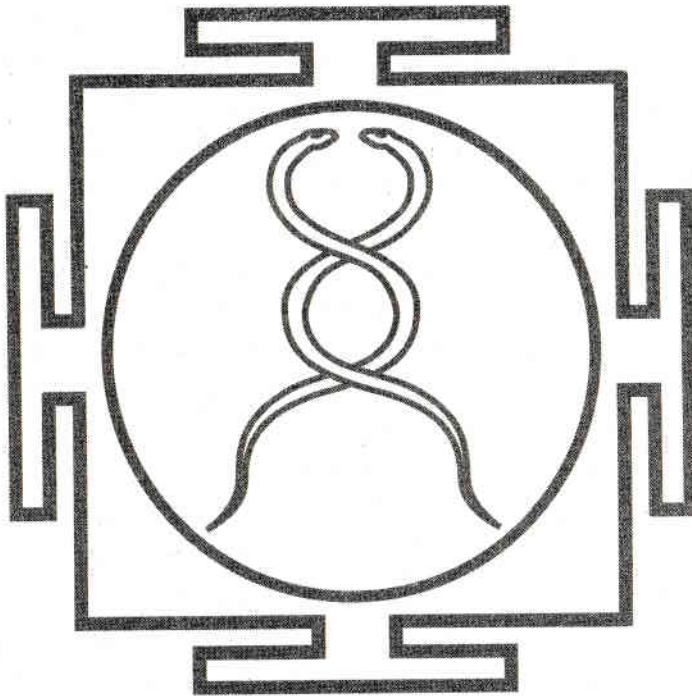
KUᅇDALINĪ YOGA

RITM ȘI VIBRAȚIE

---

¹ Fapt puțin cunoscut, acest maestru, cunoscut și sub numele de Bhai Sahib și considerat un sfânt, face parte din linia sufi *Naqshbandiyya Mujaddidiyya* și este și maestrul unei alte practice celebre a căii sufi, Irina Tweedie, prietenă a lui Lilian Silburn. (N. red.)

² *Kuᅇdalini* sub forma mitică a șarpelui Ahirbudhnya. *Vide supra*. (N. red.)

Trezirea lui *Kuṇḍalinī* este, într-un anumit sens, trezirea energiei cosmice latente care sălășluiește în fiecare ființă umană și care este totodată sursa tuturor puterilor, a întregii forțe, a tuturor formelor de viață de care ființa umană este capabilă.

Yoga lui *Kuṇḍalinī* nu este o practică secundară: ea conduce la trezirea, stăpânirea și manifestarea acestei energii fundamentale. De asemenea, ea face parte dintr-un sistem energetic complet, ale cărui manifestări sunt înglobate într-un mod concret și viu de *Kuṇḍalinī*, sub diversele ei denumiri.

Ca energie conștientă, *Kuṇḍalinī* se află la originea celor două curente care guvernează viața: *prāṇa*, energia vitală, și *vīrya*, puterea virilă într-un sens larg, prima punând accentul pe aspectul manifestat al energiei și a doua pe intensitatea sa diamantină. Acestea sunt cele două manifestări ale vitalității profunde (*ojas*), din care ele emană înainte de a se contopi într-o singură energie, de o savoare unică (*sāmarasya*), beaținutudinea specifică fuziunii dintre viața instinctuală și viața interioară și mistică. Astfel, *vīrya* – puterea în acțiune – include toate formele de eficiență și animă toate aspirațiile, fie că sunt amoroase, artistice sau mistice.

Kuṇḍalinī yoga este astfel încoronarea căii energiei¹, cale superioară și completă pe care o recomandă sistemul *Kula*,

¹ În tentativa de unificare terminologică în limba română din lucrările colecției Tantra a Editurii Herald, Calea lui Śiva este numită Mijloacele Divine, Calea Energiei (Śakti) este numită Mijloacele Puterii, iar Calea individului este numită Mijloacele Individuale. (*N. red.*)

dar, dat fiind faptul că ține de corp, ea ține și de calea inferioară numită calea individuală.

Întrucât practicile tantrice urmăresc trezirea și controlul energiei *Kuṅḍalinī*, nu putem înțelege veritabila semnificație a tantrismului fără o cunoaștere reală a lui *Kuṅḍalinī*.

¹ În lucrarea sa, *Tantrāloka*, Abhinavagupta distinge trei căi principale. El consacră capitolul III Căii lui Śiva, [Mijloacelor Divine], în care tratează în esență eficiența mantrei supreme, Eul, **AHAM**, izvorâtă din fuziunea fonemelor **A** (Śiva), **HA**, energia, și **M**, ființa individuală. *Kuṅḍalinī* apare aici ca fiind energia universală și pleneră (*pūrṇakuṅḍalinī*), încă nediferențiată de Śiva. Capitolul IV tratează [Mijloacele Puterii, Calea] Energiei (*śakti*), cea a discernământului și intuiției mistice, în care *kuṅḍalinī* ascendentă (*ūrḍhvakūṅḍalinī*), precum și cauzele naturale (iubire, aspirație) reprezintă [instrumentele] ce favorizează această ascensiune. (Vezi a treia parte [a prezentei lucrări], cap. 2-3). Capitolul V prezintă calea individuală [Mijloacele Individuale], având ca principal instrument Acțiunea. [Aici] sunt descrise foarte detaliat diferitele aspecte ale experienței yoghinului legate de energia suflului (*prāṇakuṅḍalinī*) (vezi partea I [a prezentei lucrări], cap. 2-6).

Dansul lui Śiva

*„Când freamăți, Tu manifesti lumea întreagă”,
 exclamă Utpaladeva, sărbătorind dansul lui
 Śiva.*

(S. st., XIII. 15)

Śiva, esența unică a întregii existențe, este, de asemenea, Domnul Dansului (Naṭarāja). Într-una dintre numeroasele sale mâini el ține toba [*damaru*] ale cărei vibrații sonore dau naștere Universului, generând timpul și spațiul; cu alta el ține Focul Resorbției¹. Mișcarea dansului ascunde esența sa, făcând să se rotească în jurul său flăcările manifestării, în timp ce Focul Resorbției, măturând totul, o revelează; el rămâne imobil în centrul acestei duble acțiuni, focar al tuturor forțelor, mani-

¹ Focul [Resorbției] consumă egoul, căci acest dans mistic, liber și spontan, se desfășoară pe scena inimii ființei umane pe care o umple de fericire. Numeroase sculpturi indiene îl reprezintă pe Naṭarāja dansând pe un piedestal de lotus, în timp ce demonul uitării îl contemplă, întins la picioarele sale. Înconjurat de un cerc de flăcări – simbol al gloriei sale omniprezente –, Domnul Dansului, rotindu-se în jurul propriei axe, atrage în vortexul său întregul Univers. Imobilitatea axei verticale în jurul căreia se realizează mișcarea contrastează cu intensitatea gesturilor divinului dansator. Oare nu am putea să o recunoaștem pe *Kuṅḍalinī* controlată în forma Regelui Șerpilor, drept și orizontal, pe care, în unele sculpturi, Śiva îl poartă deasupra capului său?

festând, impasibil, energiile cele mai teribile, mișcărilor opuse ale emanației și resorbției, ocultării și grației, contracției și expansiunii.

Energia sa, marea [Mamă] Kāli, cu care el formează un tot indivizibil, propagă în întregul Univers ritmul acestui dans cosmic. Aceasta este esența lui *Kuṇḍalinī*, sursa tuturor ritmurilor vieții; ceea ce ea generează este doar ritm și niciun nivel nu-i scapă. Pentru a înțelege rolul pe care ea îl joacă în ființa umană și în Univers, trebuie să o privim din perspectiva acestui freamăt divin a cărui expresie privilegiată este și pe care ea îl reproduce în fiecare etapă.

Abhinavagupta afirmă:

Śiva, conștient, liber, având o esență transparentă, vibrează neîncetat, iar această energie supremă ajunge până la extremitățile organelor senzoriale¹; El nu este atunci decât beatitudine și, odată cu El, vibrează întregul Univers. În realitate, nu văd unde-și mai are locul acest [simplu] ecou care este transmigrația.²

Astfel, energia *Kuṇḍalinī* nu este decât vibrație – unda vibratorie a emanației, vibrația din ce în ce mai subtilă a resorbției –, o vibrație de înaltă frecvență.

Fizicienii recunosc, în prezent, importanța vibrației și rolul său fundamental ca principiu al unității, însă intenția noastră nu este să explicăm textele în lumina fizicii moderne. Tradițiile din Cașmir fac referire la vibrație mai devreme de secolul al IX-lea d.Hr.; ele îi cunosc puterea, diferitele forme și urmăresc să [ne] transmită aceasta prin intermediul unor descrieri precise și concrete. Ele vorbesc despre „tremurat” (*calattā*), despre trepidația unui pumn strâns și deschis brusc,

¹ Vezi pp. 183, 223 vârful uzat al lingurii ritualice prin care curge în formă ofrandă [nectarului] ce provine din organele divinizate.

² Citat în M.M. *śl.* 8. În sanscrită p. 196, în traducere, p. 90.

despre prima undă a unei ape liniștite, despre furtună (*pipilikā*), iar termenii care desemnează energia *Kuṇḍalinī* sunt de o asemenea bogăție, încât nu-i putem traduce respectând toate nuanțele.

Substantivele *spanda*, *spandana*, termenii generici [pentru „vibrație”], *parispanda*, „vibrația intensă și complet subtilă”, și *niḥspanda*, „totalitatea vibrațiilor din interiorul unui obiect” derivă din rădăcina *spand-*, „a vibra”, în timp ce *sphurattā* desemnează „vibrațiile luminoase”, „străfulgerarea conștiinței”, iar *nāda*, *dhvani*, desemnează „rezonanțele vibratorii”.

Toate aceste forme de vibrație cu frecvențe variabile sunt manifestările energiei *Kuṇḍalinī* în forma sa cosmică, precum și în forma sa individuală, pentru că, atunci când este trezită, ea se manifestă în corp sub forma unor puternice vibrații.

În general vibrația corespunde aspirației și entuziasmului în toate manifestările vieții: tradiția vorbește despre o „Inimă care vibrează” – *sahṛdaya*; dimpotrivă, lipsa vibrației produce inerție, precum și îndoiala care ne macină vigoarea și ne face atât ineficienți, cât și dispersați.

Ritmul

Dansul lui Śiva¹ exprimă ritmul primordial al Inimii divine, a cărei pulsație se află la originea tuturor mișcărilor Universului.

Parātrīṃśikā definește Inima ca fiind Esența Sinelui, a lui Bhairava și a supremei Zeițe care este identică Lui. În centrul

¹ Dansul lui Śiva ilustrează conceptul fundamental al *śivaismului*, [conform căruia] Śiva este totodată lumină conștientă (*prakāśa*) și conștiință [reflexivă] de sine (*vimarśa*) ca vibrație a Energiei divine. Vezi *Mahārthamañjari*, Introducere, pp. 23–31.

Inimii se află un eter vid, dincolo de dualitate, numit *vyoman* sau *kha*, care este identic cu vibrația inițială, *spanda*:

Această Inimă eternă și fără de egal este centrul nemișcat, vibrant al Conștiinței, receptacolul universal din care iau naștere și în care se resorb toate universurile.

Abhinavagupta continuă:

Din *kha* tâșnește starea nonduală de beatitudine, în care ne contopim cu vibrația (*spanda*); a atinge *spanda* înseamnă a atinge eficiența.

Inima lui Bhairava este priza de conștiință nediferențiată și vibrația subtilă și totală (*parispanda*), sursa contractiei și a expansiunii neîntrerupte a celor trei energii divine principale – domeniul păcii și al supremei beatitudini – „Inima”, „vibrația”, „avântul”, „aspirația” și „valul” sunt sinonime, căci vibrația există în Conștiință ca un val în ocean, iar fără valul conștientizării nu ar exista decât o nemișcare ca de cristal, nu un „Ocean al Conștiinței”.

De asemenea Inima mistică, mereu pură și liniștită, care impulsionează întreaga viață, este și locul de repaus al Luminii și al conștientizării Sinelui încă nediferențiat.

Efervescența și dinamizarea energiei (*kṣobha* și *manthana*¹)

Emisia creatoare (*visarga*) se produce atunci când zeița-energie, plină de o beatitudine supremă, este dinamizată de Bhairava. Această dinamizare apare ca un aspect grosier al vibrației prin care Śiva se diferențiază de energia sa pentru a o

¹ Nu este ușor de găsit o traducere exactă a termenului *manthana*. Textual, el reprezintă operațiunea de a „bate” (untul, smântâna sau chiar ouăle) sau a „cerne” / „strecura” (de exemplu, Oceanul mitic de Lapte, strecurat de Śiva, pentru a separa Nectarul de Venin). (N. red.)

contempla; ea are [un caracter] dublu: mișcarea de separare dintre Śiva și Śakti din timpul emisiei și mișcarea inversă [de unificare] din timpul resorbției.

Datorită acestei dinamizări, care produce o efervescență sau o dinamizare a energiei, apare treptat Universul. Conștiința unică se propagă prin intermediul ritmurilor, așa cum undele se propagă unele din altele.

Întrucât toate aspectele realității reprezintă, de fapt, doar ritmuri ale energiei divine și ale vibrației sale atotpătrunzătoare, tradițiile Trika și Kaula nu opun materia – spiritului, corpul – sufletului, microcosmosul – macrocosmosului, ci recunosc un singur ritm originar, care se propagă în mod liber de la un nivel la altul.

În lucrarea sa, *Pratyabhijñāhrdaya* (sutra 12–13), Kṣemāraja prezintă o schiță vastă a cascadei de energii ce evoluează prin spații dinamice, conform unui proces cvintuplu. Plecând din infinitul spațiului (1) ele trec prin spațiul Inimii – centrul de iradiere (2), apoi prin spațiul subtil al firmamentului luminos (3), prin diversele direcții spațiale (4), pentru a ajunge în spațiul terestru (5). Iată cum este descris acest proces:

Citi, energia divină, numită *Vāmeśvari*, pentru că ea „emite”¹ Universul, se revelează pe sine la limita emanației sub forma ființei înlănțuite (*paśu*). Ocultând mai întâi Sinele, suprema sa Realitate, energia *Cidgaganacari*, „Cea care vibrează în spațiul infinit al Conștiinței”, ia aspectul subiectului cunoscător ușor limitat, fiind prin urmare numită *Khecari*, „cea care vibrează în *kha*”, spațiul vid al Inimii. Apoi, ocultând esența sa [ce constă într-o] certitudine nediferențiată, ea apare ca fiind *Gocari*, „Cea care vibrează în razele luminoase (ale cunoașterii)”: organul in-

¹ Textual, „vomează”. (N. red.)

tern¹, inteligența etc. care, sub efectul unei certitudini a diferențierii, identifică Sinele cu diferitele obiecte.

Atunci când ea își ocultează și mai mult natura adevărată, energia care consta din certitudinea nondiferențierii devine *Dikcarī*, „Cea care se desfășoară în direcțiile spațiale”, care reprezintă organele senzoriale orientate către exterior și care sunt capabile să perceapă aspectul diferențiat. În cele din urmă, ocultându-și complet natura nediferențiată și luând forma *Bhūcari*, „Cea care se mișcă [în sfera] Pământului”, ea ia aspectul existenței obiective diferențiate.

Ocultând în acest fel esența Sinelui său universal, ea înșală inima lui *paśu*, ființa limitată de propriile sale energii; totuși, acestea sunt aceleași energii care, atunci când se interiorizează, îi deschid inima și reduc progresiv alternativele – sursele dualității –, dezvoltând totodată nobila sferă a nediferențierii (*avikalpa*), ceea ce oferă acces la minunata *bhairavimudrā*².

Atunci, devorând integral diferențierea, „Cea care se mișcă în *kha*” se revelează ca agent universal conștient și atotputernic; „Cea care se mișcă în razele Soarelui” devine certitudinea nondiferențierii, „Cea care se mișcă în direcțiile spațiale” este contemplația imediată a nondiferențierii și, în sfârșit, „Cea care se mișcă [în sfera] Pământului” manifestă natura obiectivă ca un nectar ce se revarsă într-un mod nediferențiat sub aspectul propriilor sale membre [*svaṅga*]. Chiar dacă avem corp și sufluri, avem acces la starea [Supremului] Domn (*pati*), autorul acțiunii în cinci etape: emanația, menținerea și resorbția Universului, ocultarea și grația.

Întoarcerea în Inimă

Astfel, yoghinul – care, grație efervescenței energiei, se menține în orice moment în [punctul] de întâlnire al dublei mișcări de emanație și resorbție – redobândește unitatea primordială, vibrația Inimii universale.

¹ *Antahkaraṇa*. (N. red.)

² Vezi p. 250 și urm.

Dinamizând energia¹ la fiecare nivel, începând cu cel inferior, Śiva recuperează energia divizată, interiorizând-o printr-o serie de resorbții [succesive] până la vibrația inițială a Centrului plin de pace. Atunci când toate ritmurile s-au contopit cu marele ritm al Conștiinței unite cu energia, este atinsă identitatea dintre Śiva și [Puterea] Sa.

Trezirea și ascensiunea energiei vibrante, *Kuṇḍalinī*, constă așadar din reintegrarea treptată a diferitelor niveluri care se resorb unele în celelalte, așa cum păpușile rusești² sunt conținute una în cealaltă³.

La fiecare etapă a resorbției totul se reduce la un punct (*bindu*) din care iradiază realitățile din ce în ce mai vaste pe măsură ce *Kuṇḍalinī* se ridică din centru în centru de-a lungul axului median (*susumnā*). *Parātrīṣikā* descrie aceasta într-un fragment minunat (pp. 270–271):

¹ Vezi dinamizarea energiei de către Śiva sau a lui *Kuṇḍalinī* de către *bindu* p. 31.

² *Matrioshka*. (N. red.)

³ *Samputīkaraṇa*. Referitor la „încapsularea” [termen tehnic: a închide «ceva» între două jumătăți ale unei sfere goale în interior, de exemplu (N. red.)] sau coincidența ritmurilor proprii vibrației sau rezonanței energiilor, nu există niciun exemplu mai bun decât cel al mantrei **AHAM** în care cele 50 de foneme ale emanației și cele 25 de niveluri ale realității care le corespund, dispuse pe niveluri de la primul (**A**) la ultimul (**HA**), adică Śiva și energia [sa] manifestată, se unifică în cele din urmă într-un singur punct – *bindu* – care produce **AHAM**, Eul universal. Alte mantră insistă asupra resorbției, cum sunt energiile sonore ale mantrei **OM** (vezi p. 76) sau ridicarea din *bindu* în *bindu* (vezi p. 56) sau *Kuṇḍalinī* [în forma ei] cosmică (vezi p. 111). Unele aspecte ale acestei uniuni sunt legate atât de ritmurile emanației, cât și de cele ale resorbției (vezi p. 41); vezi și cele cinci energii de la *Vāmeśvari* până la *Bhūcari*, vezi p. 28. În cele din urmă, cele douăsprezece energii numite *kālī* sunt dispuse în etape succesive, cea mai înaltă incluzându-le pe toate într-un mod nediferențiat. Vezi *Hymnes aux Kali*, pp. 80–82.